

Santuari vell de Meritxell

Poble Meritxell

Parròquia Canillo

Adreça Meritxell

Tipus de bé: Església

Estil Arquitectura religiosa d'època barroca

Datació Segle XVII

Secció a l'inventari general Primera, béns d'interès cultural

Classificació Monument

Data protecció 2003-07-16

Descripció Església d'origen romànic aixecada en un moment indeterminat anterior a la segona meitat del segle XII. En una fase posterior, més o menys allunyada de la segona meitat del segle XII i anterior al segle XVII, s'hauria aixecat un primer porxo adossat a la façana sud. Vers l'any 1658, data probable de finalització de les obres, s'hauria construït una nova església barroca que en gran part correspon a l'actual. Entre els anys 1720 i 1745 s'haurien modificat l'alçat i la coberta de la nau. L'any 1848 s'haurien realitzat obres de millora a l'interior de la nau. Durant els anys 1865 i 1866 s'amplia l'església barroca amb la construcció del cambril i es decora l'interior amb unes pintures murals del pintor Josep Oromí. L'any 1870 es col·loca l'altar de santa Germana. La nit del 8 al 9 de setembre de l'any 1972 un incendi destrueix l'església. Entre els anys 1974 i 1976 es projecta, s'executa i s'inaugura el santuari nou, obra de l'arquitecte Ricard Bofill, i l'espai de l'església antiga es transforma en un jardí. L'any 1991 l'Àrea de Recerca Històrica realitza una excavació d'urgència a l'interior de la nau i al cementiri; al mateix temps l'Àrea d'Inventari i Conservació rehabilita l'església. Finalment, l'any 1994 la nau es converteix en una sala on es presenta l'exposició *Meritxell Memòria*.

L'església actual és de planta rectangular, absis quadrat, coberta a dues aigües, campanar de paret i porxo adossat al mur sud. La porta s'obre al mur sud i està emmarcada amb dues finestres a banda i banda destinades a il·luminar l'interior de la nau, i una al capdamunt que il·lumina el cor barroc de fusta. La nau disposa de finestres més petites que il·luminen la zona propera al presbiteri i l'espai del cambril s'il·lumina amb tres finestres obertes al mur nord i una al mur oest. Els murs estan aixecats amb pedres d'esquist de mida mitjana i petita, disposades sense seguir filades i originalment estaven arrebossats. La coberta de la nau i del cambril és a dues aigües, correguda, i descansa sobre cinc arcs torals. El campanar de paret de dos ulls s'aixeca sobre el mur sud. L'interior de la nau, com a conseqüència de l'incendi i de les successives restauracions, conserva molts pocs testimonis de la seva antiga decoració pictòrica i del seu mobiliari barroc; només destaca la reixa de ferro que separa els espais de la nau i de l'absis. Avui, de la primera església romànica només són visibles el mur oest, que s'integra dins la paret lateral de ponent de l'edifici barroc, i els fonaments de l'absis, descobert durant les excavacions arqueològiques de l'any 1991. Les restes exhumades van posar al descobert una planta de nau única, absis semicircular i un porxo adossat a la façana sud.